

Sikkerhetsdatablad

Sikkerhetsdatablad etter (EF) nr. 1907/2006.

1. ANGIVELSE AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

Identifikasjon av stoffet eller stoffblandingen:

Formel 2

Bruk av stoffet/stoffblandingen:

Serviett eller væske til rens i AV-bransjen.

Identifikasjon av selskap/foretak:

AM Denmark A/S

6 Kokkedal Industripark Tlf. +45 - 49 14 22 00

DK-2980 Kokkedal Fax +45 - 49 14 11 81

Nødnummer:

+45 - 49 14 22 00

Ansvarlig for sikkerhetsdatablad (e-post):

Peter Waksman, ALTox a/s (pw@altox.dk)

2. FAREIDENTIFIKASJON

Brannfarlig og irriterende væske med langtidsvirkninger.

Serviett med brannfarlig og irriterende skal ikke klassifiseres etter Forskrifter om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier.

3. SAMMENSETNING/ANGIVELSE AV BESTANDDELER

% w/w	Navn	CAS	EINECS/ELINCS	Stoffklassifisering
25-50	Propan-2-ol	67-63-0	200-661-7	F;R11 Xi;R36 R67
< 1	Natriumlaurylsulfat	151-21-3	205-788-1	Xi;R38-41

Ordlyden av R-setningene - se punkt 16.

< 5% Anioniske overflateaktive stoffer

4. FØRSTEHJELPSTILTAK**Innånding:**

Bring personen i frisk luft. Holdes i ro under oppsyn. Ved ubehag: Søk lege.

Hud:

Fjern straks forurensede klær. Skyll huden og vask grundig med vann og såpe. Smør huden inn med håndkrem.

Øyne:

Skyll straks med vann eller saltvann i minst 15 minutter. Evt. kontaktlinser fjernes og øyet spiles godt opp. Ved fortsatt irritasjon: Søk lege.

Svelging:

Skyll straks munnen grundig og drikk rikelig vann. Ved ubehag: Søk lege.

Informasjon:

Ved kontakt med lege eller sykehus, vis dette sikkerhetsdatablad.

5. BRANNSLOKKINGSTILTAK**Tiltak ved brann:**

Unngå innånding av røykgasser. Bruk SVAK VANNSTRÅLE for å kjøle ned beholderne!

Brannslukningsmidler:

Skum, alkoholbestandig skum, pulver eller kullsyre.

Farlige forbrenningsprodukter:

Ved brann utvikles giftige gasser (særlig karbonoksider).

Vernetiltak ved brann:

Bruk trykkluftmaske ved kraftig røykutvikling.

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP**Personlig beskyttelse:**

Bruk personlig verneutstyr - se punkt 8. Fjern antenningskilder. Begrens spredningen. Sørg for god utlufting.

Miljøbeskyttelse:

Helles aldri ut i kloakken - se punkt 12. Informer de lokale myndigheter ved utslipp i omgivelsene.

Metoder til opprydding:

Tørkes opp med klut eller skylles vekk med vann. Fortsett håndtering av søl - se punkt 13.

---

7. HÅNDTERING OG LAGRING

Håndtering:

Se punkt 8.

Lagring:

I godt tillukket originalbeholder, tørt, i godt ventilert rom, frostfritt, atskilt fra varmekilder og oksidasjonsmidler.

Fareklasse:

B (Jfr. Lov om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk).

Særlige bruksområder:

Se bruk av stoffet/stoffblandingen - punkt 1.

---

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG VERNEUTSTYR

Grenseverdier for eksponering:

100 ppm = 245 mg/m³ (2-Propanol)

Eksponeringskontroll:

Unngå innånding av damp og sprøytetåke. Arbeidsrom skal være godt ventilert. Skift straks klær som er forurenset. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Omhyggelig personlig hygiene er nødvendig. Vask hender og forurensete områder med vann og såpe etter arbeidsslutt. Fuktighetskrem motvirker uttørring av huden og kan med stor fordel brukes etter at arbeidet er slutt. Må aldri brukes i nærheten av flammer, gnister eller varme overflater. Røyking forbudt. Dusj til bruk i nødssfall skal være tilgjengelig.

Ved en kartlegging av arbeidsmiljøet skal det sikres at personell ikke utsettes for påvirkninger som kan innebære risiko ved graviditet eller amming.

Personlig verneutstyr:**Innånding:**

Ved intensiv bruk af renseserviett i meget små rom uten ventilasjon: bruk godkjent vernemaske med gassfilter type A (brunt - mot organiske damper). Filtrene har begrenset brukstid (skal skiftes). Les produsentens anvisninger.

Hud:

Ingen ved normalt bruk.

Ved gjentatt og langvarig arbeide (>15 min.) brukes vernehansker av butylgummi. Gjennombruddstid: ca. 3 timer

Øyne:

Ingen ved normalt bruk. Hvis der er risiko for sprut: Bruk vernebriller.

Begrensning og overvåkning av miljøeksponering:

-

---

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Utseende:

Klar væske

Lukt:

Karakteristisk lukt

Flammepunkt (°C):

~ 26

Relativ tetthet (g/cm³) v/25°C:

~ 1

Vannløselighet:

Løselig

---

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet:

Stabilt under anbefalte lagringsforhold (se punkt 7). Brennbar. Kan antennes ved temperaturer over flammepunktet: 26°C. Avgitte damper kan antennes av for f.eks. gnister, glør eller varme flater. Dampene kan skape eksplosive blandinger i forbindelse med luft. Ved alminnelige temperaturer er dampene tyngre enn luft og kan spre seg langs golv.

Forhold som skal unngås:

Unngå dannelse av gnister, glør og oppvarming.

Materialer som skal unngås:

Unngå sterke oksidasjonsmidler.

Farlige spaltningsprodukter:

Ved oppvarming til meget høye temperaturer (spalting) utskilles meget giftige gasser (særlig karbonoksider).

---

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Opptaksveier:

Hud og mage-tarm-kanalen.

AKUTT**Innånding:**

Innånding av damper i høye konsentrasjoner kan gi irritasjon i nese og luftveie med hodepine, kvalme og svimmelhet.

Hud:

Kan virke irriterende. 2-Propanol kan opptas gjennom huden og gi symptomer som nevnt under "Innånding".

Øyne:

Irritasjon og rødme.

Svelging:

Irritasjon av munn, hals og mage-tarm-kanalen. Store mengder kan gi symptomer som nevnt under "Innånding".

LANGTIDSEFFEKT

Innånding av høye konsentrasjoner eller hyppig innånding av selv små mengder kan gi skader på bl.a. lever, nyrer og sentralnervesystem. Gjentatt eksponering kan gi irritasjon, tørr og sprukket hud og evt. eksem.

---

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Økotoksisitet:

Natriumlaurylsulfat er giftig for vannlevende organismer. LC₅₀ (fisk, 96h) = 1-10 mg/l.

Mobilitet:

Er løselig i vann og vil raskt fordeles i vannet. Tensiderne bindes sterkt til jord.

Persistens og nedbrytbarhet:

De overflateaktive stoffer i produktet oppfyller EF-forordning om aerob biologisk nedbrytbarhet for vaske- og rengjøringsmidler.

Natriumlaurylsulfat er let biologisk nedbrydelig (>60% BOD, 28d (OECD 301D)).

Bioakkumuleringspotensial:

Natriumlauryletsulfat: $1 < \text{Log } K_{ow} < 3$ - Mulighet for moderat bioakkumulering.

Andre skadevirkninger:

-

---

13. DISPONERINGSHENSYN

Rester og avfall bør ikke tilføres avløpsnett, men leveres for avfallsbehandling til godkjent mottak.

EAK-kode: 20 01 13

Avfallstoffnummer: 7152

---

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

UN-nummer	Varenavn og beskrivelse	Klasse	Emballasjegruppe
1987	ALKOHOLER, BRANNFARLIGE, N.O.S (Propan-2-ol)	3	III (ADR/RID)

Begrensete mengder, hvor det er tilstrekkelig å angi på hvert kolli: "UN 1987".

Begrensete mengder: Maks 5 l for hver inneremballasje og maks 30 l for hvert kolli.

Serviett er ikke omfattet av transportreglene (ADR/RID).

---

15. OPPLYSNINGER OM REGELVERK

EF-nr.: -**Faresymbol:**

Irriterende

Innholdsmerking: Propan-2-ol

< 5% Anioniske overflateaktive stoffer

Risiko- og sikkerhetssetninger:

R 10: Brannfarlig.

R 36: Irriterer øynene.

R 67: Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet.

S 2: Oppbevares utilgjengelig for barn.

S 23: Unngå innånding av damp/sprøytetåke.

S 26: Får man stoffet i øynene; skylk straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.

S 46: Ved svelging, kontakt lege omgående og vis emballasjen eller etiketten.

S 51: Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

ALTox a/s har den 19. desember 2008 vudert at **servietter** ikke skal klassifiseres etter "Forskrifter om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier".

Sikkerhetsdatablad, da materialet inneholder stoff med administrativ norm/grenseverdi i konsentrasjon på $\geq 1\%$.

Sikkerhetsdatablad er tilgjengelig på anmodning fra yrkesmessige brukere.

Begrensning av bruk:

Barn og ungdom (personer under 18 år) skal ikke utføre arbeid med produktet.

---

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Ordlyd på R-setninger nevnt i punkt 3:

R 10: Brannfarlig.

R 11: Meget brannfarlig.

R 36: Irriterer øynene.

R 38: Irriterer huden.

R 41: Fare for alvorlig øyeskade.

R 67: Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet.

Råd om særlig opplæring:

Materialet må kun brukes av personer som har fått grundig instruksjon i hvordan arbeidet skal utføres og som har kjennskap til innholdet i dette sikkerhetsdatabladet.

Andre opplysninger:

Dette sikkerhetsdatablad er utarbeidet etter REACH forordning (EF) nr. 1907/2006.

Utgave nr.:	Endret:	Endring i punkt:	Erstatter sikkerhetsdatablad av:
1	-	-	-

Utarbeidet av: ALTox a/s - Godthåbsvej 177 - 2720 Vanløse - Danmark Tlf. +45 38 34 77 98 – Faks +45 38 34 77 99 / PW - Kvalitetskontroll: EL